

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Guzun Ion,
judecători – Eremciuc Ghenadie, Țurcan Anatolie, Puica Viorica, Talpă Boris,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către
procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05
decembrie 2022, în cauza penală privindu-i pe

Popa Ion XXXXX

Usturoi Stanislav XXXXX;

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 04.02.2021 – 23.06.2022;
2. Instanța de apel: 25.07.2022 – 05.12.2022;
3. Instanța de recurs ordinar: 27.04.2023 – 18.07.2023.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 23 iunie 2022, Popa Ion
a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin. (2)
lit. e) Cod penal și art.179 alin. (2) Cod penal, și în baza acestor legi, cu respectarea
art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat după cum urmează:

- în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la pedeapsa în formă de închisoare
pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de
tip semiînchis;

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la pedeapsa în formă de închisoare pe un
termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul
parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Popa Ion pedeapsa definitivă -
închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip
semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei numită inculpatului Popa Ion s-
a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a liberat Popa Ion de la executarea pedepsei în temeiul art. 1 și art. 2 al Legii
nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a

de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31 decembrie 2021.

La fel, prin aceeași sentință Usturoi Stanislav a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și art. 179 alin. (2) Cod penal, și în baza acestor legi, cu respectarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat după cum urmează:

- în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Usturoi Stanislav pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a liberat Usturoi Stanislav de la executarea pedepsei în temeiul art. 1 și art. 2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31 decembrie 2021.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, *Popa Ion*, la data de 05 martie 2020, aproximativ între orele 02:30 - 03:00, acționând coordonat împreună și de comun acord cu Usturoi Stanislav, Puzder Eugen (în privința căruia a fost pronunțată sentința) și Munteanu Mihail (în privința căruia a fost disjunsă cauza penală), aflându-se în sat. Tigheci, r-nul Leova în preajma gospodăriei cet. Ștefăniță Vlad, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, l-au chemat afară din domiciliul acestuia, unde l-au atacat în stradă și în continuare urmărindu-l în ograda gospodăriei, i-au aplicat în mod continuu lui XXXXX multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față, torace și diferite părți ale corpului, ca rezultat părții vătămăte XXXXX, conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 202013D0104 din 21.09.2020, i-au fost cauzate leziuni sub formă de: „traumă contuză a toracelui manifestată prin fractura închisă a coastei VI pe stânga pe linia axilară medie cu compresie”, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie, precum și „plăgi în regiunea capului” care se califică vătămare corporală ușoară, și leziuni sub formă de: „echimoze a țesuturilor moi a feței, excoriații masive”, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Tot el, la data de 05 martie 2020, aproximativ între orele 02:30 - 03:00, în aceleași circumstanțe, urmărind realizarea acțiunilor criminale de violență fizică asupra lui XXXXX, acționând coordonat împreună și de comun acord cu Usturoi Stanislav, Puzder Eugen (în privința căruia a fost pronunțată sentința) și Munteanu Mihail (în privința căruia a fost disjunsă cauza penală), având scopul încălcării

inviolabilității domiciliului cet. XXXXX, fără acordul și consimțământul proprietarului sau a membrilor familiei, au pătruns ilegal în gospodăria lui XXXXX, unde s-au aflat mai mult timp și au aplicat violența fizică asupra acestuia.

Usturoi Stanislav, la data de 05 martie 2020, aproximativ între orele 02:30 - 03:00, acționând coordonat împreună și de comun acord cu Popa Ion, Puzder Eugen (în privința căruia a fost pronunțată sentința) și Munteanu Mihail (în privința căruia a fost disjunsă cauza penală), aflându-se în XXXXX, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, l-au chemat afară din domiciliul acestuia, unde l-au atacat în stradă și în continuare urmărindu-l în ograda gospodăriei, i-au aplicat în mod continuu lui XXXXX multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față, torace și diferite părți ale corpului, ca rezultat părții vătămăte XXXXX, conform concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.202013D0104 din 21.09.2020, i-au fost cauzate leziuni sub formă de: „traumă contuză a toracelui manifestată prin fractura închisă a coastei VI pe stânga pe linia axilară medie cu compresie”, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie, precum și „plăgi în regiunea capului” care se califică vătămare corporală ușoară, și leziuni sub formă de: „echimoze a țesuturilor moi a feței, excoriații masive”, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Tot el, la data de 05 martie 2020, aproximativ între orele 02:30 - 03:00, în aceleași circumstanțe, urmărind realizarea acțiunilor criminale de violență fizică asupra lui XXXXX, acționând coordonat împreună și de comun acord cu Popa Ion, Puzder Eugen (în privința căruia a fost pronunțată sentința) și Munteanu Mihail (în privința căruia a fost disjunsă cauza penală), având scopul încălcării inviolabilității domiciliului cet. XXXXX, fără acordul și consimțământul proprietarului sau a membrilor familiei, au pătruns ilegal în gospodăria lui XXXXX, unde s-au aflat mai mult timp și au aplicat violența fizică asupra acestuia.

Acțiunile lui Popa Ion și Usturoi Stanislav au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.152 alin. (2) lit. e) Cod penal după indicii calificativi: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită de două sau mai multe persoane, și în baza art. 179 alin. (2) Cod penal după indicii calificativi: *pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia, acțiuni săvârșite cu aplicarea violenței.**

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, procurorul-sef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței din 23 iunie 2022, rejudecarea cauzei penale cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia inculpații Popa Ion și Usturoi Stanislav să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, cu executarea pedepselor penale aplicate de instanța de fond.

În motivarea apelului înaintat, apelantul a indicat că prin cazierul judiciar al inculpatului Popa Ion s-a stabilit că în baza sentinței Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 16.11.2017 a fost condamnat pe art. 151 alin. (1) Cod penal (infracțiune de categoria gravă), prin care s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei s-a suspendat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

A mai indicat că potrivit cazierului judiciar al inculpatului Usturoi Stanislav s-a stabilit că anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 09.11.2020, Usturoi Stanislav a fost condamnat pe art. 208 alin. (1) Cod penal, iar prin Sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 26.04.2022 Usturoi Stanislav a fost condamnat pe art. 151 alin. (4) Cod penal (infracțiune de categoria deosebit de gravă), prin care s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, iar la moment se află în detenție.

Procurorul a susținut că la speță persistă interdicția prevăzută de art. 6 alin. (1) lit. a1), d), e) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, astfel că actul de amnistie cu liberarea de executarea pedepselor nu poate fi aplicat în privința inculpărilor Usturoi Stanislav și Popa Ion, iar cererile depuse urmează a fi respinse ca inadmisibile.

Apelantul a mai indicat că la stabilirea pedepsei necesită de ținut cont de faptul, de personalitatea lui Popa Ion care se caracterizează pozitiv, că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior judecat cu antecedente penale stinse, a recunoscut faptul comiterii infracțiunilor și a relatat modul de comitere a faptelor infracționale.

Comiterea infracțiunilor de către Popa Ion s-a realizat la instigarea lui Puzder Eugen și s-a manifestat prin acționarea în coautorat la vătămarea corporală medie a sănătății părții vătămate Ștefăniță Vlad și violarea inviolabilității domiciliului acestuia, iar în final s-a constatat o căință sinceră a acestuia față de fapte infracționale comise și respectiv poziția părții vătămate de a-l ierta pentru cele săvârșite.

Procurorul a menționat că la stabilirea pedepsei necesită de ținut cont de faptul, că personalitatea periculoasă a inculpatului Usturoi Stanislav care se caracterizează cu recidivare în săvârșire unor cazuri de agresiune fizică soldată cu decesul unei persoane, anterior judecat, a recunoscut faptul comiterii infracțiunilor și a relatat modul de comitere a faptelor infracționale în coautorat.

Săvârșirea infracțiunilor de către Usturoi Stanislav s-a realizat la instigarea lui Puzder Eugen și s-a manifestat prin acționarea în coautorat la vătămarea corporală medie a sănătății părții vătămate XXXXX și violarea inviolabilității domiciliului acestuia, iar în final s-a constatat o căință sinceră a acestuia față de faptele infracționale comise și respectiv poziția părții vătămate expusă de a-l ierta pentru cele săvârșite.

La pronunțarea sentinței instanța de judecată a apreciat că nu sunt întemeiate argumentele acuzării privind neaplicarea actului de amnistie, iar conform Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se aplică în privința persoanelor care la data adoptării prezentei legi au statut de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat.

A mai indicat că, Popa Ion și Usturoi Stanislav au statut de inculpați și sunt învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, care cad sub incidența actului de amnistie adoptat și inculpații pot fi liberați de executarea pedepsei penale, neexistând o interdicție în acest sens.

Mai mult ca atât, Usturoi Stanislav, la 12.11.2020 a executat pedeapsa sub formă de amendă stabilită prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 09.11.2020, iar în conformitate cu art. 111 alin. (1) lit. e) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale.

La fel, Popa Ion la data de 05.12.2019 a executat pedeapsa de închisoare cu suspendarea executării pedepsei stabilită prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 16.11.2017, iar în conformitate cu art. 111 alin. (1) lit. d) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale.

În dezacord parțial cu sentința pronunțată, a susținut că instanța de judecată nu a dat apreciere consecventă restricțiilor prevăzute pentru categoriile de infracțiuni săvârșite anterior după criteriul de gravitate a infracțiunii și pedeapsă ispășită, precum și lista exhaustivă de componente de infracțiuni care fiind comise de persoana condamnată servesc ca impedimente de aplicare a actului de amnistie, ceea ce dezaprobă liberarea de la executarea pedepselor penale aplicate în sentința de condamnare.

Acuzarea a considerat că personalitatea și cazierul judiciar al inculpaților Popa Ion și Usturoi Stanislav manifestă interdicții la aplicarea actului de amnistie, or fiind săvârșite alte infracțiuni din categoriile prohibite și sancționate cu pedepse cu închisoare aplicate determină imposibilitatea liberării de pedepsele penale, or stingerea antecedentelor penale nu servește temei de drept pentru aplicabilitatea amnistiei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procurorul-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard și menținută sentința fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit că, în acțiunile inculpaților Popa Ion și Usturoi Stanislav sunt prezente toate elementele infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, inclusiv și latura obiectivă, argumente pe care instanța de apel le-a acceptat și pentru a evita repetări inutile le-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert contra României din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă

instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza Van de Hurk contra Olandei, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, instanța de apel a conchis asupra motivării ample și temeinice cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpaților Popa Ion și Usturoi Stanislav, cât și la partea individualizării pedepsei aplicate inculpaților în cauză, astfel, toate acestea fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La caz, instanța de apel a constatat că, nefiind de acord cu sentința emisă de prima instanță, procurorul-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard a depus apel în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea amnistiei.

Instanța de apel a reținut că, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar prin apelul depus de acuzatorul de stat, vinovăția lui Popa Ion și Usturoi Stanislav, nu s-a contestat.

Pe această linie de concluzii, nu a existat temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile instanței de fond privind aprecierea probelor puse la baza sentinței.

Astfel, lecturând apelul înaintat de procurorul-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard, instanța de apel a constatat că prin conținutul acestuia s-a contestat sentința doar în partea stabilirii pedepsei, considerând că instanța de fond incorect a stabilit și i-a condamnat pe inculpații Popa Ion și Usturoi Stanislav emițând o sentință ilegală, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei prin care inculpații Popa Ion și Usturoi Stanislav să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, cu executarea pedepselor penale aplicate de instanța de fond.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpaților Popa Ion și Usturoi Stanislav, instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin. (2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de apel a reținut că, în acord cu prevederile art.16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se atribuie la categoria

infracțiunilor grave, pentru săvârșirea căreia legea penală prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani, iar infracțiunea prevăzută la art. 179 alin. (2) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru săvârșirea căreia legea penală prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal de către instanța de fond, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond a motivat suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul Popa Ion să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Subsecvent, ținând cont de criteriile de individualizare a inculpaților la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a atestat că prima instanță corect a stabilit mărimea pedepsei aplicate inculpaților Popa Ion (cu suspendarea condiționată a executării pedepsei) și Usturoi Stanislav (cu executarea reală a privațiunii de libertate) și totodată corect a aplicat în privința acestora prevederile legii penale.

Or, inculpații au recunoscut vina integral și au scris cerere de acceptare spre examinare a speței în procedură simplificată - pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel a constatat că acuzatorul de stat în apelul depus a invocat faptul că „prezența interdicțiilor prevăzute de art.6 alin. (1) lit.a1), d), e) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, astfel că actul de amnistie cu liberarea de executarea pedepselor nu poate fi aplicat în privința inculpaților Usturoi Stanislav și Popa Ion, iar cererile depuse urmează a fi respinse ca inadmisibile”.

Contrar celor invocate de apelant, instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a apreciat faptul că, instanța consideră neîntemeiat argumentul invocat de către procurorul Eduard Panea. În acest sens, instanța atrage atenția că Legea nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31 decembrie 2021, se aplică în privința persoanelor care la data adoptării prezentei legi au statut de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat”.

Or, Popa Ion și Usturoi Stanislav au statut de inculpați și sunt învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal și art. 179 alin. (2) Cod penal, care cad sub incidența actului de amnistie adoptat, și inculpații pot fi liberați de executarea pedepsei penale, neexistând o interdicție în acest sens.

Mai mult ca atât, Usturoi Stanislav, la data de 12 noiembrie 2020 a executat pedeapsa în formă de amendă stabilită prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, din 09 noiembrie 2020, iar în conformitate cu art.111 alin. (1) lit. e) Cod penal se consideră ca acesta nu are antecedente penale.

În privința argumentelor procurorului precum că, „... *prin sentința Judecătorei Cimișlia sediul Leova din 26.04.2022 Usturoi Stanislav a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (infracțiune din categoria deosebit de gravă), prin care s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, iar la moment se află în detenție*”, instanța de apel a remarcat că acestea nu pot fi reținute ca plauzibile, or, conform art. 6 alin. (1) lit. a1) din Legea nr. 243 privind amnistia - Prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.

Subsecvent, instanța de apel a constatat că, prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 26 aprilie 2022 Usturoi Stanislav a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 ani.

Totodată, prin sentința indicată supra în privința lui Usturoi Stanislav a fost aplicată măsura preventivă - arestarea preventivă.

La caz, instanța de apel a constatat că careva probe pertinente și concludente care ar demonstra faptul că sentința emisă la data de 26.04.2022 în privința lui Usturoi Stanislav a devenit definitivă, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, în urma celor supra indicate, instanța de apel a conchis că Usturoi Stanislav nu a fost condamnat anterior și nu a executat pedeapsa cu închisoare, subsecvent, el nu cade sub interdicția prevederilor art. 6 alin. (1) lit. a1) din Legea amnistiei cu nr. 243 din 24.12.2021.

La fel și Popa Ion la data de 05 decembrie 2019 a executat pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei stabilită prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, din 16 noiembrie 2017, iar în conformitate cu art.111 alin. (1) lit. d) Cod penal s-a considerat că și acesta nu are antecedente penale.

Astfel, argumentele apelantului au fost apreciate de instanța de apel ca fiind nefondate, și mai mult ca atât, eronat formulate, motiv din care au fost respinse, or atât inculpatul Popa Ion cât și inculpatul Usturoi Stanislav nu cad sub incidența prevederilor art. 6 din Legea amnistiei cu nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Totodată, contrar celor invocate de acuzatorul de stat prin conținutul apelului înaintat, în speță s-a atestat că instanța de fond a ținut cont de toate particularitățile de individualizare a pedepsei și de posibilitatea aplicării amnistiei în privința inculpaților.

Subsecvent, instanța de apel a conchis că sentința instanței de fond este una legală și întemeiată, or, la caz, instanța de fond, pentru aplicarea pedepsei, a luat în considerație circumstanțele atenuante și agravante, stabilind corect o pedeapsă

echitabilă pentru infracțiunile comise de inculpați și corect a aplicat Legea privind amnistia.

Reieșind din considerentele redate, instanța de apel a concluzionat că, argumentele invocate în cererea de apel depusă de procurorul-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard sunt nefondate, nu pot servi temei de admitere a apelului și nu se impune necesitatea intervenirii în soluția instanței de fond în partea stabilirii pedepsei și aplicării amnistiei.

Luând în considerație cele menționate, instanța de apel a respins solicitarea procurorului-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard, privind necesitatea executării pedepselor aplicate, motiv din care a respins apelul înaintat ca nefondat.

Reieșind din considerentele redate, instanța de apel a concluzionat că, argumentele invocate în cererea de apel depusă de procurorul-șef al Procuraturii raionului Leova, Panea Eduard sunt nefondate și nu pot servi temei de admitere a apelului, în prezența circumstanțelor sus indicate, iar sentința judecătoreiei Cimișlia sediul Leova din 23 iunie 2022, a fost menținută fără careva modificări.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul Sîrbu Lilia, prin care indicînd temei prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cererii de recurs procurorul a indicat următoarele motive:

- decizia instanței de apel, în partea ce ține de menținerea sentinței instanței de fond este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temeiuri pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală;

- astfel, potrivit art.6 alin.(1) lit. a1) din Legea Nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;

- în cauza dată s-a stabilit că, inculpatul Usturoi Stanislav prin sentința Judecătoreiei Cimișlia, sediul Leova din 26 aprilie 2022, a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (infracțiunea deosebit de gravă) la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 ani. Sentința Judecătoreiei Cimișlia, sediul Leova din 26 aprilie 2022, a fost menținută prin decizia Curții de Apel Comrat din 26.10.2022, care este definitivă și executorie. Cu atît mai mult, la data examinării cauzei date în instanța de apel, inculpatului Usturoi Stanislav deja executa pedeapsa stabilită prin sentința din 26.04.2022;

- referitor, la soluția instanțelor judecătorești privind aplicarea amnistiei în privința inculpatului Popa Ion, e de menționat că, conform art.6 alin.(1) lit. d) din

Legea Nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: art.151 Cod penal;

- în cauza dată, s-a stabilit că inculpatul Popa Ion prin sentința Judecătorei Cimișlia sediul Leova din 16.11.2017 a fost condamnat pe art.151 alin.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni de închisoare și cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal;

- respectiv, inculpatul Popa Ion anterior a fost condamnat pentru infracțiunea care intră în categoria infracțiunilor prevăzute de art.6 alin.(1) lit.d) din Legea nominalizată și pentru care nu se aplică amnistia.

6. Pe marginea recursului declarat de procuror, avocatul Muntean Sergiu în numele inculpatului Popa Ion a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat drept neîntemeiat și nefondat, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

6.1. La fel, a depus referință asupra recursului declarat de procuror și avocatul Stratu Andrei în numele inculpatului Usturoi Stanislav, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului ca nefondat și neîntemeiat, considerînd că atît prima instanță cît și instanța de apel corect a aplicat Legea cu privire la amnistie, deoarece Usturoi Stanislav nu cade sub interdicțiile prevăzute de art. 6 al Legii respective.

7. Judecând recursul ordinar declarat de procuror în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea aplicării în privința lui Usturoi Stanislav a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31.12.2021 și dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală).

Obiect de examinare a instanței de recurs îl reprezintă doar chestiunea privind aplicarea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința inculpatului Usturoi Stanislav.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată parțial sau total, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CEDO este încălcat (*hotărârea CEDO Leoni versus Italia*).

Reieșind din temeiurile de drept ale recursului ordinar declarat, se reține că

titularul invocă incidența cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul a reținut că acestea și-au găsit confirmare și statuează că instanța de apel și-a motivat soluția contradictoriu și partea descriptivă nu corespunde dispozitivului hotărârii.

Colegiul menționează că la întocmirea unei hotărâri, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 și art. 397 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Totodată, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă printre altele și motivele adoptării soluției date.

La caz, prima instanță a examinat învinuirea adusă în fond și a adoptat soluția de condamnare a lui Usturoi Stanislav în baza art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 84 alin. (1) Cod penal la închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fiind liberat Usturoi Stanislav de la executarea pedepsei în temeiul art. 1 și art. 2 al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31 decembrie 2021.

Criticând sentința pentru netemeinicie, apel a declarat procurorul, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei penale cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conform căreia inculpații Popa Ion și Usturoi Stanislav să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 179 alin. (2) Cod penal, cu executarea pedepselor penale aplicate de instanța de fond.

Instanța de apel prin decizia din 05 decembrie 2022 a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința primei instanțe, prin care Colegiul conchide că în privința inculpatului Usturoi Stanislav incorect a fost aplicată amnistia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.6 alin.(1) lit. a¹) din Legea Nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art.1-5 nu se aplică persoanei: *bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.*

Din materialele cauzei penale date s-a stabilit că, inculpatul Usturoi Stanislav prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 26 aprilie 2022, a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, care face parte din categoria *infracțiunilor deosebit de grave*, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 ani.

Sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova din 26 aprilie 2022, a fost menținută prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26.10.2022, care este definitivă și executorie. Cu atât mai mult, la data examinării cauzei date în instanța de apel, inculpatului Usturoi Stanislav deja executa pedeapsa stabilită prin sentința din 26.04.2022.

Prin urmare, reieșind din cele expuse rezultă că, instanța de apel absolut neîntemeiat a menținut sentința instanței de fond, prin care în privința inculpatului Usturoi Stanislav a fost aplicată amnistia, or în cazul dat persistă interdicțiile stipulate în art.6 alin.(1) lit. a¹) din Legea Nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării parțiale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 decembrie 2022, în partea aplicării în privința lui Usturoi Stanislav XXXXX a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii

Moldova, în vigoare la 31.12.2021, în cauza penală privindu-i pe **Popa Ion XXXXX și Usturoi Stanislav XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 septembrie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Țurcan Anatolie

Puica Viorica

Talpă Boris

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei lui din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.